

Broj: 03/10-50-19-177-16/17
Sarajevo, 27.07.2017.

Istraživanje broj: 261
Vrsta istraživanja: **KOMP** - komparativni pregled

HITNE PLENARNE SJEDNICE

Pripremile:
Sena Bajraktarević
Nihada Jeleč

Deskriptor: parlamentarne procedure

*Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.
Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.
Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.
Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).*

HITNE PLENARNE SJEDNICE

I. Uvod

Istraživački rad je pripremljen za Privremenu zajedničku komisiju oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za izradu prijedloga izmjena i dopuna poslovnika Predstavničkog doma i Doma naroda PSBiH.

U fokusu rada je odredba važećih poslovnika o sazivanju hitne sjednice Predstavničkog doma (član 68. Poslovnika), odnosno Doma naroda (član 58.). Poslovnici trenutno propisuju da izuzetno od odredbi člana 67. odnosno 58. poslovnika, iz opravdanih razloga i na zahtjev najmanje pet poslanika odnosno delegata ili na zahtjev većine članova Kolegija Doma, predsjedavajući Doma sazvat će sjednicu Doma u roku od tri dana od dana prijema spomenutog zahtjeva. U tom slučaju, dnevni red sjednice može biti predložen na početku njenog održavanja, a materijali podijeljeni na samoj sjednici.

Istraživački sektor je uporedio odredbe poslovnika državnih parlamenata, odnosno skupština 9 država (Austrije, Cme Gore, Hrvatske, Italije, Makedonije, Njemačke, Slovenije, Srbije i Ujedinjenog Kraljevstva) o ovom pitanju. Važno je napomenuti da u poslovnicima parlamenata navedenih država ne postoji poseban član koji propisuje sazivanje hitne plenarne sjednice niti se za sjednicu koja se saziva u iznimnim ili hitnim slučajevima koristi termin "hitna". Međutim, navedeni poslovnici predviđaju da se, pod određenim uvjetima, može sazvati plenarna sjednica u roku kraćem od redovnog i tada se dnevni red može dostaviti na samoj sjednici.

Također je potrebno napomenuti da parlamenti navedeni u istraživanju imaju drugačiju dinamiku zasjedanja od zasjedanja Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, npr. imaju dva redovna godišnja zasjedanja (proljetno i jesenje), kao i mogućnost vanrednog zasjedanja, obično u pauzi između redovnih zasjedanja. Redovna godišnja zasjedanja su sljedeća:

- Skupština Cme Gore: prvo redovno zasjedanje (proljetno) od prvog radnog dana u martu do kraja jula i drugo redovno zasjedanje (jesenje) od prvog radnog dana u oktobru do kraja decembra;
- Hrvatski sabor: prvo redovno zasjedanje od 15. januara do 15. jula i drugo redovno zasjedanje od 15. septembra do 15. decembra;
- Predstavnički dom Republike Italije se saziva prvi radni dan februara i prvi radni dan oktobra;
- Državni zbor Slovenije: proljetno zasjedanje između 10. januara i 15. jula, a jesenje između 1. septembra i 20. decembra;
- Narodna skupština Republike Srbije: prvo redovno zasjedanje počinje prvog radnog dana u martu, a drugo počinje prvog radnog dana u oktobru.

Nacionalno vijeće Austrije zasjeda u periodu od 15. septembra do 15. jula sljedeće godine (redovno zasjedanje). Poslovníkom makedonskog Sobrańja je propisano da je ovaj parlament u stalnom zasjedanju.

Detaljne informacije o održavanju redovnih, vanrednih i ostalih sjednica u državnim parlamentima, odnosno skupštinama nalaze se u posebnoj tabeli na kraju istraživanja.

II. Literatura i izvori

ECPRD Request 1754 "Parliamentary Sessions during the summer recess"

ECPRD Request 1442 "Plenary Sessions in National Parliaments of the EU Member States"

Internetska stranica Nacionalnog vijeća Republike Austrije

https://www.parlament.gv.at/ENGL/PERK/RGES/GOGNR/gog08_P46-52.shtml

(datum pristupa 25.7.2017.)

Internetska stranica Skupštine Crne Gore

http://www.skupstina.me/images/dokumenti/Poslovnik_Skupstine_Crne_Gore_2014.pdf

(datum pristupa 25. juli 2017.)

Internetska stranica Hrvatskog sabora

<http://www.sabor.hr/poslovnik-hrvatskoga-sabora-nn-81-13> (datum pristupa 24.7.2017)

Internetska stranica Predstavničkog doma Republike Italije

http://en.camera.it/application/xmanager/projects/camera_eng/file/costituzione_EN_dicembre_2014.pdf;

http://en.camera.it/application/xmanager/projects/camera_eng/file/RULES_OF_PROCEDURE_CHAMBRE_OF_DEPUTIES.pdf (datum pristupa 26.7.2017)

Internetska stranica Sobraanja Makedonije

<http://www.sobranie.mk/content/Delovnik%20na%20RM/DelovniknaSRMPrecistentekstAvgust13.pdf> (datum pristupa 25. juli 2017.)

Internetska stranica Službenih novina Savezne Republike Njemačke

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/englisch_gg.html#p0192

(datum pristupa 26. juli 2017.)

Internetska stranica njemačkog Bundestaga

<https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80060000.pdf> (datum pristupa 26. juli 2017.)

<https://www.bundestag.de/en/parliament/plenary/calendar> (datum pristupa 26. juli 2017.)

Internetska stranica Državnog zbora Republike Slovenije

<https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/> (datum pristupa 24. juli 2017.)

Internetska stranica Narodne skupštine Republike Srbije

[http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta-poslovnik-\(precisceni-tekst\)/ceo-poslovnik-\(precisceni-tekst\).1423.html](http://www.parlament.gov.rs/narodna-skupstina-vazna-dokumenta-poslovnik-(precisceni-tekst)/ceo-poslovnik-(precisceni-tekst).1423.html) (datum pristupa 25. juli 2017.)

Sazivanje redovnih, vanrednih i ostalih sjednica državnih parlamenata/skupština

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Austrija Nacionalno vijeće	Ustav Republike Austrije i skupštinski Poslovnik uređuju sazivanje sjednica Nacionalnog vijeća, odnosno Donjeg doma austrijskog Parlamenta. Prema članu 28. Ustava Republike, Nacionalno vijeće Austrije zasjeda u periodu od 15. septembra do 15. jula sljedeće godine i to zasjedanje se zove redovna sesija ili redovno zasjedanje, koju svake godine saziva predsjednik države. Tokom ovog redovnog zasjedanja predsjednik Nacionalnog vijeća saziva <i>pojedinačne sjednice</i> Doma. Osim toga, ukoliko, tokom ovog redovnog zasjedanja, <i>dvadeset poslanika</i> Doma (od ukupno 183) zatraži, predsjednik Doma je dužan da sazove sjednicu Doma koja će se održati u roku od osam dana, ne uključujući subote, nedjelje i praznike. Pri tom podnosioci ovog zahtjeva navode temu koja će se razmatrati na sjednici. Ako poslanički klub ima manje od 20 članova, može, <i>jednom godišnje</i>, zatražiti sazivanje sjednice u roku od osam dana, ako se s tim slažu svi članovi tog kluba. Svaki poslanik Nacionalnog vijeća može najviše jednom godišnje podržati zahtjev za održavanje sjednice u roku od osam dana. Također, ukoliko <i>jedna trećina članova Doma</i> ili <i>Vlada</i> zatraže održavanje sjednice Doma u roku od osam dana, predsjednik Doma je dužan sazvati sjednicu (član 46. Poslovnika Nacionalnog vijeća). Predsjednik države može sazvati, osim redovnih, i vanredne sesije ili zasjedanja, odnosno ima obavezu sazvati vanredno zasjedanje ako to zatraži Vlada, najmanje jedna trećina poslanika Nacionalnog vijeća ili Gornji dom Parlamenta. Takvo zasjedanje počinje najkasnije u roku od dvije sedmice nakon što predsjednik države primi takav zahtjev.	Poslovnik Nacionalnog vijeća Parlamenta Austrije Član 46. (1) Predsjednik države saziva Nacionalno vijeće svake godine na redovno zasjedanje, koje počinje najranije 15. septembra, a završava se najkasnije 15. jula sljedeće godine. (5) Tokom trajanja zasjedanja predsjednik Nacionalnog vijeća saziva pojedinačne sjednice. (6) Tokom trajanja zasjedanja predsjednik Nacionalnog vijeća dužan je sazvati sjednicu Nacionalnog vijeća koja će se održati u roku od osam dana – isključujući subote, nedjelje i praznike – ako dvadeset članova Doma to zatraži i navede temu koja će se razmatrati; svaki poslanik podržava takav zahtjev najviše jednom godišnje. Ako poslanički klub ima manje od 20 članova, ipak može podnijeti takav zahtjev jednom godišnje na propisan način ako taj zahtjev ima podršku svih članova tog kluba. U tom slučaju također nijedan član ne može svoju podršku takvom zahtjevu dati češće nego jednom godišnje. (7) Tokom trajanja zasjedanja predsjednik je dužan sazvati sjednicu Nacionalnog vijeća koja se održava u roku iz stava (6), ako to zatraži jedna trećina članova Doma ili Vlada. (2) Predsjednik države također može sazvati vanredna zasjedanja. Ako Vlada ili najmanje jedna trećina članova Nacionalnog vijeća ili Gornji dom to zatraže, predsjednik države ima obavezu sazvati vanredno zasjedanje, koje počinje najkasnije u roku od dvije sedmice nakon što predsjednik države primi takav zahtjev. Ako sazivanje vanrednog zasjedanja traže poslanici Nacionalnog vijeća ili Gornji dom, nije potreban prijedlog Vlade. (3) Predsjednik države zatvara zasjedanja Nacionalnog vijeća nakon odluke Nacionalnog vijeća o tome. (4) Ako se novo zasjedanje Nacionalnog vijeća sazove u istom terminu, rad tog zasjedanja će početi u trenutku u kojem je završeno prethodno. U trenutku završetka zasjedanja, Nacionalno vijeće može dati instrukciju pojedinačnim komisijama da nastave svoj rad tokom pauze. Ta instrukcija se može odnositi na određene tačke dnevnog reda.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Crna Gora	Ustav Crne Gore (član 90.) i skupštinski Poslovnik određuje da Skupština Crne Gore radi u redovnom zasjedanju, koje se održava dva puta godišnje (proljetno i jesenje), te da može i vanredno zasjedati u pauzama redovnog zasjedanja. Kad je u pitanju redovno zasjedanje, predsjednik Skupštine, na osnovu dogovora u Kolegiju predsjednika, može sazvati Skupštinu u roku kraćem od propisanog, a dnevni red predložiti na samoj sjednici. Kolegij predsjednika Skupštine čine predsjednik i potpredsjednici Skupštine te predsjednici klubova poslanika. Ustav propisuje da se vanredno zasjedanje saziva na zahtjev predsjednika Crne Gore, Vlade ili najmanje trećine ukupnog broja poslanika (član 90. stav 4. Ustava).	Poslovnik Skupštine Crne Gore <i>Zasijedanje i sjednica Skupštine, <u>Redovno zasijedanje</u></i> Član 83 Prvo redovno zasijedanje Skupštine (proljećnje zasijedanje) počinje prvog radnog dana u martu i traje do kraja jula. Drugo redovno zasijedanje (jesenje zasijedanje) počinje prvog radnog dana u oktobru i traje do kraja decembra. Skupština u zasijedanju radi u sjednicama. <i>Saziv na sjednicu i učešće u radu</i> Član 84 Skupštinu na sjednicu saziva predsjednik Skupštine. Predlog za sazivanje Skupštine može podnijeti 1/3 poslanika ili Vlada. Član 85 Saziv Skupštine na sjednicu sadrži: dan održavanja, vrijeme početka i predlog dnevnog reda sjednice. Saglasno dogovoru Kolegijuma predsjednika Skupštine, predlog dnevnog reda sjednice sadrži i predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine. Saziv se upućuje poslanicima najmanje 15 dana prije dana određenog za održavanje sjednice. Materijali predloženi za dnevni red sjednice, ako nijesu dostavljeni ranije, dostavljaju se uz saziv. Ako su materijali koji su predloženi za dnevni red sjednice dostavljeni poslanicima 15 dana prije dana određenog za održavanje sjednice, saziv Skupštine može se uputiti u roku od sedam dana prije dana određenog za održavanje te sjednice. <u>Izuzetno, predsjednik Skupštine, na osnovu dogovora u Kolegijumu predsjednika, može sazvati Skupštinu u roku kraćem od sedam dana, a dnevni red predložiti na samoj sjednici.</u> Član 88 Planom rada zasijedanja i sjednica određuje se vrijeme održavanja i način rada sjednica. Član 89 Na sjednici Skupštine, kao gost Skupštine, može se obratiti poslanicima visoki strani zvaničnik. Skupštinu na sjednicu iz stava 1 ovog člana saziva predsjednik Skupštine.

Crna Gora		<u>Vanredno zasijedanje</u> Član 128 Vanredno zasijedanje može se održati u vremenu od prvog radnog dana u januaru do posljednjeg radnog dana u februaru i od prvog radnog dana u avgustu do posljednjeg radnog dana u septembru. Podnosilac zahtjeva za vanredno zasijedanje određuje dan održavanja i dnevni red sjednice. Podnosilac zahtjeva za vanredno zasijedanje ne može zahtijevati sazivanje Skupštine u vremenu kraćem od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, a za dnevni red sjednice može predložiti samo predloge akata čiji je predlagač. Skupštinu na sjednicu vanrednog zasijedanja predsjednik Skupštine će sazvati u vrijeme i sa dnevnim redom naznačenim u zahtjevu za vanredno zasijedanje. Izuzetno, predsjednik Crne Gore može zahtijevati sazivanje Skupštine na vanredno zasijedanje u roku kraćem od roka iz stava 3 ovog člana. Na sjednicu vanrednog zasijedanja primjenjuju se odredbe ovog poslovnika koje se odnose na sjednicu redovnog zasijedanja, ako ovim članom nije drukčije određeno.
Hrvatska	Ustav Republike Hrvatske i saborski Poslovnik propisuju održavanje sjednica Hrvatskog sabora. Hrvatski sabor može zasjedati redovno i vanredno. U periodu redovnog zasjedanja i u iznimnim slučajevima predsjednik Sabora može sazvati sjednicu u roku kraćem od redovnog roka od osam dana, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti na samoj sjednici. Prema članu 79. Ustava, redovno zasjedanje se održava dva puta godišnje, a vanredno na zahtjev predsjednika Republike, Vlade ili većine zastupnika. Predsjednik Hrvatskog sabora može uz prethodno pribavljeno mišljenje klubova zastupnika parlamentarnih stranaka sazvati Hrvatski sabor na vanredno zasjedanje.	Poslovnik Hrvatskoga sabora Članak 216. Sabor na zasjedanje (sjednicu) saziva predsjednik Sabora. Sabor može zasjedati redovito i izvanredno. <i>Redovito zasjedanje</i> Članak 217. Sabor zasjeda redovito dva puta godišnje: prvi put između 15. siječnja i 15. srpnja, a drugi put između 15. rujna i 15. prosinca. Predsjednik Sabora dužan je, u vrijeme redovitog zasjedanja Sabora, sazvati sjednicu Sabora u roku od osam dana od dana kad mu je dostavljen pisani zahtjev većine ukupnog broja zastupnika Sabora. Ako predsjednik Sabora ne sazove sjednicu u vrijeme redovitog zasjedanja, zasjedanje, odnosno sjednicu će sazvati najmanje tri potpredsjednika Sabora. Članak 219. <i>Prijedlog dnevnog reda</i> Kada Sabor redovito zasjeda, sjednice Sabora održavaju se jednom mjesečno, a ako je to potrebno i češće. Za redovite sjednice prijedlog dnevnog reda dostavlja se zastupnicima osam dana prije održavanja sjednice.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Hrvatska		<u>Iznimno, predsjednik Sabora može, u slučajevima kada je nužno donijeti pojedini akt po hitnom postupku ili kada to zahtijevaju drugi osobito opravdani razlozi, sazvati sjednicu Sabora u roku kraćem od osam dana, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti na samoj sjednici.</u> <i>Izvanredno zasjedanje</i> Članak 220. Izvan rokova utvrđenih u članku 217. stavku 1. ovoga Poslovnika, <u>Sabor zasjeda izvanredno na zahtjev predsjednika Republike, Vlade te većine svih zastupnika u Saboru.</u> Predsjednik Sabora uz prethodno pribavljeno mišljenje klubova zastupnika parlamentarnih stranaka može sazvati Sabor na izvanredno zasjedanje. Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se predsjedniku Sabora u pisanom obliku i mora biti obrazložen. Kada ovlašteni predlagatelj iz stavka 1. ovoga članka podnese zahtjev sukladno stavku 3. ovoga članka, predsjednik Sabora dužan je sazvati izvanrednu sjednicu Sabora u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva. Ako predsjednik Sabora ne sazove izvanrednu sjednicu u roku iz stavka 4. ovoga članka, a na temelju valjano podnesenog zahtjeva, izvanredno zasjedanje, odnosno sjednicu sazvat će najmanje tri potpredsjednika Sabora. Članak 221. <i>Prijedlog dnevnog reda</i> U slučaju sazivanja izvanredne sjednice Sabora, predsjednik Sabora može postupiti u skladu sa člankom 219. stavkom 2. ovoga Poslovnika.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Italija Predstavnički dom	Predstavnički dom Italije zasjeda četiri ili pet dana sedmično tokom cijele godine, osim za vrijeme dvije pauze (dvije sedmice u decembru i oko pet sedmica u avgustu i početkom septembra). Iz tog razloga nije potrebno sazivanje posebnih sjednica. Ustavom Republike i Poslovníkom Predstavničkog doma predviđena je mogućnost vanrednih zasjedanja. Član 62. stav (1) i stav (2) Ustava: Domovi se sazivaju prvi radni dan februara i oktobra. Oba doma mogu biti sazvana na vanredno zasjedanje na inicijativu predsjednika doma ili predsjednika Republike ili jedne trećine članova doma.	Poslovník Predstavničkog doma Član 29. stav (1) prva rečenica: Vanredna zasjedanja Doma mogu se sazvati na inicijativu predsjednika Doma ili predsjednika Republike ili jedne trećine poslanika Doma.
Makedonija	Ustav Makedonije i skupštinski Poslovník propisuju da je Sobrańje u stalnom zajedanju i da radi na sjednici. Prema članu 66. Ustava sjednice Sobrańja saziva predsjednik Sobrańja.	Poslovník Sobrańja Makedonije Član 5 (1) Sobrańje je u stalnom zasjedanju. (2) Odmor Sobrańja traje od 1. do 31. avgusta. (3) <u>Predsjednik Sobrańja može i za vrijeme odmora sazvati sjednicu Sobrańja.</u> Član 67 (1) Sjednicu Sobrańja saziva predsjednik Sobrańja. (2) <u>Predsjednik Sobrańja može sazvati sjednicu i na zahtjev predsjednika Republike, Vlade i najmanje 20 poslanika.</u> Član 68 (1) Odluka o sazivanju sjednice Sobrańja s prijedlogom dnevnog reda i materijalima za pitanja predložena za dnevni red sjednice poslanicima se dostavlja najmanje deset radnih dana prije dana određenog za održavanje sjednice. (2) <u>U hitnim slučajevima predsjednik Sobrańja može sazvati sjednicu i u roku kraćem od deset radnih dana, a dnevni red s materijalima može predložiti na samoj sjednici.</u>

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Njemačka Bundestag	Bundestag, donji dom Parlamenta Savezne Republike Njemačke, zasjeda u toku svih mjeseci u godini, osim za vrijeme pauze koja traje od druge sedmice jula do kraja avgusta te u vrijeme održavanja općih izbora. Njegovo sazivanje je moguće i za vrijeme ljetne pauze. Način sazivanja sjednica Bundestaga propisan je Ustavom Savezne Republike Njemačke i Poslovníkom Bundestaga. Vijeće starješina planira sedmice zasjedanja i članove Bundestaga obavještava o relevantnim datumima. Prema članu 14. Zakona o pravnom statusu članova njemačkog Bundestaga njihovo prisustvo na zasjednicama je obavezno. Prema članu 39. stav 2. Ustava Republike, Bundestag se saziva najkasnije 30 dana od dana održavanja izbora. U stavu 3. istog člana Ustava je propisano da Bundestag donosi odluku o tome kada će njegove sjednice biti odgođene i nastavljene te da predsjednik Bundestaga može ranije sazvati sjednicu Bundestaga. On je dužan da sazove sjednicu Bundestaga ukoliko to zahtijeva jedna trećina poslanika Bundestaga, predsjednik države ili savezni kancelar.	Poslovník Bundestaga Član 20. (1) Datum i dnevni red svakog zasjedanja Bundestaga moraju biti dogovoreni u Vijeću starješina, osim ako je Bundestag o tome već donio odluku ili ako ih je predsjednik već utvrdio na svoju vlastitu odgovornost u skladu s članom 21. stav (1). (2) Dnevni red se dostavlja članovima Bundestaga, Bundesratu i Saveznoj vladi. (...) Član 21. <i>Sazivanje sjednice Bundestaga od strane predsjednika Bundestaga</i> (1) Predsjednik Bundestaga može na svoju vlastitu odgovornost utvrditi datum i dnevni red sjednice ukoliko ga Bundestag ovlasti da to radi ili ukoliko nije u mogućnosti, iz razloga koji nije nedostatak kvoruma, da donese odluku. (2) Predsjednik Bundestaga je dužan da sazove sjednicu Bundestaga ukoliko to zatraži jedna trećina njegovih članova, predsjednik države ili savezni kancelar (Član 39, stav (3) Ustava). (3) Kada u drugim slučajevima predsjednik Bundestaga utvrdi na svoju vlastitu odgovornost datum i dnevni red sjednice ili uvrsti dodatne tačke u dnevni red, on ili ona moraju dobiti saglasnost Bundestaga na početku zasjedanja.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Slovenija Državni zbor	Prema Ustavu Republike Slovenije i parlamentarnom Poslovniku, Državni zbor radi na redovnim i vanrednim sjednicama. Kako je precizirano članom 85. Ustava Republike, redovne i vanredne sjednice saziva predsjednik Državnog zbora. Predsjednik Državnog zbora mora sazvati vanrednu sjednicu ako to zahtijeva najmanje četvrtina poslanika Državnog zbora ili predsjednik Republike. U vrijeme proljetnog i jesenjeg zasjedanja Državni zbor održava redovne sjednice. Za vrijeme pauza između proljetnog i jesenjeg zasjedanja (između 15. jula i 1. septembra – ljetna pauza i između 20. decembra i 10. januara – zimska pauza) Državni zbor može održati samo vanrednu sjednicu, ukoliko je to potrebno. Prema Poslovniku, vanredna sjednica može biti sazvana i za vrijeme ljetnog i jesenjeg zasjedanja, ali tada moraju biti ispoštovani striktni uvjeti (član 58. Poslovnika). Kolegij predsjednika Državnog zbora, kojeg čine predsjednik i potpredsjednici Državnog zbora, predsjedavajući klubova poslanika i poslanici nacionalnih zajednica, u mjesecu oktobru usvaja godišnji parlamentarni kalendar za narednu godinu.	Poslovnik Državnog zbora Član 6. (1) Državni zbor radi na redovnim i vanrednim sjednicama. (2) Redovne sjednice se sazivaju u vrijeme redovnih godišnjih zasjedanja Državnog zbora: u vrijeme proljetnog zasjedanja između 10. januara i 15. jula i u vrijeme jesenjeg zasjedanja između 1. septembra i 20. decembra. Član 58. (1) Vanrednu sjednicu saziva predsjednik Državnog zbora na zahtjev najmanje četvrtine poslanika ili predsjednika Republike najkasnije 15 dana od dostavljanja zahtjeva. (2) Vanrednu sjednicu može sazvati predsjednik Državnog zbora na prijedlog Vlade ili odluke Kolegija kad je riječ o pitanjima koja nije moguće odlagati i nije ih moguće pravovremeno uvrstiti u dnevni red redovne sjednice ako: – se predlaže izmjena zakona po hitnom postupku; – je odluka Državnog zbora vezana za rok utvrđen Ustavom, zakonom, ovim Poslovnikom ili ugovorima na kojima se temelji Evropska unija; – se radi o pitanjima u vezi s prestankom i potvrđivanjem mandata poslanika, imuniteta poslanika ili drugih nosilaca javnih funkcija ili poslovima u vezi s izborima, imenovanjima i razrješenjima; – se radi o odredbama člana 92. Ustava (<i>proglašenje ratnog i vanrednog stanja</i>). (3) U zahtjevu i prijedlogu za sazivanje vanredne sjednice moraju biti navedeni razlozi za njeno sazivanje. Zahtjevima i prijedlozima za sazivanje mora biti priložen materijal o pitanjima o kojima će Državni zbor odlučivati.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Srbija	Sazivanje sjednica Narodne skupštine Republike Srbije uređuju Ustav Republike, Zakon o Narodnoj skupštini i skupštinski Poslovnik. Ustav Republike u članu 106. propisuje da se Narodna skupština sastaje u dva redovna zasjedanja godišnje. Prvo redovno zasjedanje počinje prvog radnog dana u martu, a drugo redovno zasjedanje počinje prvog radnog dana u oktobru. Redovno zasjedanje ne može trajati duže od 90 dana. Narodna skupština sastaje se u vanredno zasjedanje na zahtjev najmanje jedne trećine narodnih poslanika ili na zahtjev Vlade, s unaprijed određenim dnevnim redom. Narodna skupština sastaje se bez poziva poslije proglašenja ratnog ili vanrednog stanja. Osim navedenog, Zakonom o Narodnoj skupštini (član 48. Zakona) i skupštinskim Poslovnikom je propisano održavanje posebnih i svečanih sjednica Narodne skupštine Srbije.	Poslovnik Narodne skupštine Republike Srbije <i>Sednica Narodne skupštine u redovnom zasjedanju</i> Član 86. Sednicu Narodne skupštine saziva predsjednik Narodne skupštine pisanim putem, po pravilu, najmanje sedam dana pre dana određenog za početak sednice. <u>Sednica Narodne skupštine može se sazvati i u roku kraćem od roka iz stava 1. ovog člana, pri čemu je predsjednik Narodne skupštine dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak.</u> Saziv za sednicu Narodne skupštine sadrži dan, čas i mesto održavanja sednice i predlog dnevnog reda. Predsjednik Narodne skupštine može da odloži čas, odnosno dan početka sednice Narodne skupštine, o čemu blagovremeno obaveštava narodne poslanike, s tim što je dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak. Član 87. <u>Sednice Narodne skupštine, po pravilu, održavaju se utorkom, sredom i četvrtkom, od 10,00 do 18,00 časova s pauzom od jednog časa.</u> <u>Predsjednik Narodne skupštine može da odluči da se sednica Narodne skupštine održi i drugim danima, odnosno da Narodna skupština produži rad i posle 18,00 časova, ako za to postoje opravdani razlozi, koje predsjednik Narodne skupštine saopštava narodnim poslanicima.</u> O produženju rada na sednici posle 18,00 časova, predsjednik Narodne skupštine obaveštava Narodnu skupštinu najkasnije do 16,00 časova tog dana. U roku iz stava 3. ovog člana, predsjednik Narodne skupštine obaveštava Narodnu skupštinu i kada produžetak rada obuhvata mogućnost glasanja o završenim tačkama dnevnog reda. Narodna skupština odlučuje u Danu za glasanje, koji određuje predsjednik Narodne skupštine. Predsjednik Narodne skupštine može da odredi da Dan za glasanje o predlogu zakona bude odmah po završetku pretresa tog predloga zakona. U toku sednice, predsjednik Narodne skupštine može da odluči da se deo sednice održi i na drugom mestu, o čemu obaveštava narodne poslanike, najkasnije 24 časa pre početka rada na tom mestu. <u>Posebna i svečana sednica</u> Član 119. Narodna skupština može održati posebnu sednicu. Posebnu sednicu saziva predsjednik Narodne skupštine.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Srbija		Posebna sednica saziva se radi usvajanja predloga ustava; proglašenja ustava i ustavnog zakona za sprovođenje ustava; radi polaganja zakletve predsednika Republike; kada kandidat za predsednika Vlade izlaže program i predlaže sastav Vlade, radi izbora Vlade i polaganja zakletve predsednika i članova Vlade; kao i radi polaganja zakletve izabranih lica koja, u skladu sa zakonom, zakletvu polažu pred Narodnom skupštinom. Predsednik Narodne skupštine može sazvati posebnu sednicu na kojoj se Narodnoj skupštini može obratiti predsednik Republike, predsednik ili predstavnik strane države, predstavnik parlamenta strane države ili predstavnik međunarodne organizacije. Na poziv predsednika Narodne skupštine, Narodnoj skupštini se mogu obratiti, u zavisnosti od pitanja koje se raspravlja, i predstavnici drugih organa, organizacija i tela. <u>Posebna sednica se može sazvati i u vezi s izveštajem organa, odnosno tela, koji se, u skladu sa zakonom, podnosi Narodnoj skupštini.</u> Član 120. Narodna skupština može održati svečanu sednicu. Predsednik Narodne skupštine može, povodom državnih i međunarodnih praznika, sazvati svečanu sednicu Narodne skupštine i pozvati predsednika Republike, predsednika Vlade, predstavnike drugih organa i organizacija iz zemlje i inostranstva da se obrate Narodnoj skupštini. Član 121. Dnevni red posebne i svečane sednice utvrđuje predsednik Narodne skupštine. U pogledu načina i roka u kome se narodnim poslanicima dostavlja obaveštenje o vremenu i mestu održavanja posebne i svečane sednice, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na sazivanje sednice Narodne skupštine.

Država	Akti koji uređuju sazivanje sjednica državnog parlamenta/skupštine i dodatne informacije	Odredbe Poslovnika o sazivanju sjednica državnog parlamenta/skupštine
Srbija		<i>Vanredno zasjedanje Narodne skupštine</i> Član 249. Predsjednik Narodne skupštine dostavlja zahtev za vanredno zasjedanje narodnim poslanicima i Vladi i određuje vreme kada će se Narodna skupština sastati. Član 250. Na vanrednom zasjedanju, Narodna skupština radi po unapred utvrđenom dnevnom redu, koji je dostavio podnosilac zahteva za održavanje vanrednog zasjedanja. Redosled razmatranja tačaka dnevnog reda ne može da se menja bez saglasnosti predstavnika predlagача na čiji je zahtev vanredno zasjedanje zakazano. Član 251. Na vanredno zasjedanje primenjuju se odredbe ovog poslovnika o redovnom zasjedanju, ako odredbama ovog poglavlja nije drukčije određeno.
UK Donji dom	U Ujedinjenom Kraljevstvu plenarne sjednice Donjeg doma Parlamenta održavaju se ponedjeljkom 14.30 - 22.30h, utorkom 14.30 - 22.30h, srijedom 11.30 - 19.30h, četvrtkom 10.30 - 18.30h i petkom 09.30 - 15.00h. Tokom jedne godine Dom obično zasjeda 150 do 170 dana. Sjednice se najavljuju sedmično, u prethodnoj sedmici za sljedeću. Dom može zasjedati i praznikom ili (rjeđe) vikendom.	Poslovnik Donjeg doma Parlamenta UK Po Poslovniku, ako tokom pauze između zasjedanja ministri predstave predsjedavajućem Doma da javni interes zahtijeva da se sjednica održi ranije nego što je planirano ili vikendom, predsjedavajući može ranije sazvati sjednicu.